СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для рускаго народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. — Олифантъ, Па. Четверъ 5-го Вересня 1901. — Число 36.

Перегладъ тыждневый.

Послѣдна републиканьска конвенція въ стейтѣ Пенсилвенія скôнчила свою роботу въ протягу 1½ годины. Словомъ, конвенція лишь притакнула всему, що „босъ“ Quay и его пріятелѣ вже передъ тымъ рѣшили. Встыдъ и ганьба. — Цѣкавй тй американьскй демократы и републиканы. Демократы оскаржують републиканôвъ за се, що тіи не дають цѣлковитои самостôйности Филипинцямъ, а мѣжь тымъ дома въ полудневыхъ стейтахъ вôдбирають право голосованя ніґрамъ. Републиканцѣ знову роздирають собѣ пискы за рôвноуправненемъ ніґрôвъ въ Америцѣ, а Филипинцями хотять рядити безъ ихъ згоды. Зъ сего видно, що и однй и другй не суть щирй, а кричать такъ, якъ имъ сего потреба для ихъ бизнесу.

Зъ Филипинôвъ доносять, що тамъ всеще панує невôльництво и американьскій рядъ его терпить, дивить ся на се крôзь пальцѣ. Американьскій майоръ Sweet, комендантъ 3-го дистрикту въ Минданао пише такъ: „Невôльництво есть тутъ причиною вѣчныхъ клопотôвъ. Невôльники утѣкають вôдъ одного пана до другого, а неразъ то и крадуть ихъ. Єсли скарга прійде передъ мене, тогды я жадаю, щобы властитель доказавъ, що се справдѣ его невôльникъ. Сли докаже, тогды я не маю зъ нимъ нѣчо бôльше до роботы, еслижь есть якій сумнѣвъ, то даю невôльникови грамоту свободы. Тысячѣ Морôвъ находять ся въ неволи“.

Протоколы переговорôвъ якй велись мѣжь союзными державами а Хинцями, ще не пôдписанй, бо оденъ зъ хиньскихъ повномочниковъ, Сіан-Фу, не мôгъ приѣхати на часъ до Пекину зъ причины великого розливу вôдъ.

Американьскй ґазеты наробили були великого крику зъ причины невеликого непорозумѣня, яке зайшло мѣжь Франціею а Турціею. Говорили навѣть о вôйнѣ, въ котрôй мала взяти участь цѣла Европа. Тымчасомъ показалось, що се неправда. Франція и Турція вже погодились, а вôйны не було а навѣть не могло бути хочь бы для того самого, що Турція Франціи до борбы не пара. Се не маленька Греція.

Въ Анґліи теперь слѣдно помѣжь народомъ страшне знеохочене и обоятность до політики. Народъ стогне пôдъ податковыми тягарами и про нѣчо другого не думає. За те Айриши зорґанізувались сильнѣйше пôдъ вплывомъ бурскои вôйны и остро критикують урядъ та домагають ся самоуправы для свого краю.

Въ хвили, коли наша ґазета иде въ широкій свѣтъ, спѣшать галицкй Русины до урны выборчои. Нынѣ якъ разъ день выборôвъ до краевого сойму (5-го вересня) и они зъ сучаснымъ оружемъ народôвъ, зъ карткою выборчою въ рукахъ, идуть у бôй, щобы выбрати хоть кôлькохъ своихъ заступникôвъ и выявити бажане 3 міліонового народу. — О побѣдѣ не може ту бути й мовы. — Послѣдный актъ выбору, себто поаву выборцѣвъ передъ выб. урною, выпередили такй махерства и злодѣйства, такй надужитя и розбои, що зникає всяка надѣя. Правыборы переводили ся всюды безъ оповѣщеня терміну; комісарѣ зъѣздили до сѣлъ ненадѣйно и въ такôмъ разѣ кôлькохъ (напередъ повѣдомленыхъ) хрунѣвъ и жидкôвъ голосувало на такихъ правыборцѣвъ, якихъ хотѣвъ староста; протестôвъ не увзгляднювано: де правыборы выйшли въ хосенъ народу, касовано ихъ тай переводжено новй и т. д. и т. д. Ось и старй образки пôдчасъ новыхъ выборôвъ. Все, якъ за часôвъ Баденього, бо телеґрамы до анґлійскихъ ґазетъ донесли оногды, що дня 27. м. м. прійшло навѣть у сходнôй Галичинѣ до проливу крови. 12 людей мало тамъ бути забитыхъ, а 27 раненыхъ. Звѣстно, що галицкй выборы мусять за кождый разъ загомонѣти по цѣлôмъ свѣтѣ. Така вже гôрка и незавидна доля нашого народу пôдъ панованемъ польскои шляхты.

Російскому цареви захотѣло ся бути присутнымъ на великихъ маневрахъ французкои арміи и въ тôй цѣли выѣде незабавки до Франціи. По дорозѣ має такожь наступити его стрѣча зъ нѣмецкимъ цѣсаремъ и анґлійскимъ королемъ. Говорять, немовъ бы царь загадувавъ бути мировымъ посередникомъ въ закôнченю полуд.-африканьскои вôйны. Зводси ся поѣздка и стрѣча монархôвъ.

Бурскй вожды — Бота, Деветъ, Делярей и пр. надôслали вже вôдповѣдь на звѣстну проклямацію лорда Кіченера. Мѣстить ся тамъ протестъ, заява и чималый смутокъ для Анґлійцѣвъ. Вы обходите ся зъ нами гôрше звѣрôвъ, а мы все таки будемо бити ся дальше. Нѣяка проклямація въ свѣтѣ не змусить насъ до зложеня оружя, бо по нашôй сторонѣ правда. Радше згинемо всѣ, якъ маемъ бути въ вашôй неволи. — Отъ се менше-бôльше змѣстъ згаданои вôдповѣди. Анґлійцѣ познали зъ неи, що зводки выйшли, тамъ вернули, а Буры можуть ще бити ся другихъ два роки. Потверджують те саме и рôжнй знатоки полудньово-африканьскихъ вôдносинъ, котрй пророкують въ додатку, що зъ весною дуже легко може прійти до загального повстаня въ анґл. кольоніи Кейпъ, населене якои що разъ голоснѣйше вôдгрожує ся Анґлійцямъ за ихъ варварства и погану господарку. Въ кôлькохъ еи округахъ вже Кіченеръ бувъ змушеный знести цивільнй а завести вôйсковй права, хотяй се ще лишь початокъ. Зъ кôлькохъ битвъ, якй були зведенй минувшого тыждня заслугує на увагу битва пôдъ Лейдісбендъ. Ту потеряли Анґлійцѣ кôльканайцять въ забитыхъ и раненыхъ, а кромѣ сего 3 офіцирôвъ и 65 воякôвъ досталo ся въ бурскій полонъ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Вересень.		
5	Ч.	Луппа, Иринея
6	П.	Евтиха
7	С.	Вареоломея, Тита
8	Н.	14. Адріяна и Наталіи
9	П.	Пимена
10	В.	Мойсея мур., Август.
11	С.	Усѣкн. Іоанна (пôстъ)

— **Буря,** що рôвнала ся гураґанови перелетѣла дня 24. м. м. понадъ пôвнôчну частину стейту Ню Джерзи. Дощь валивъ все въ однôй хвилинѣ, а страшенна буря валила будынки, зривала дахи, ломала телеґрафічнй стовпы, рвала дроты и всюда сѣяла руину. Шкоды дуже великй. Подôбный гураґанъ навѣстивъ въ Оклагомѣ околицѣ мѣстъ Енейдерко и Гоберть, О. Т., де 14 тысячь людей лишило ся безъ даху надъ головою. Великій хмароломъ навѣстивъ въ недѣлю мѣсто Cleveland, O. и зробивъ шкоды бôльше якъ на міліонъ долярôвъ.

— **Збôрникъ** зъ нафтою запализъ грôмъ въ Филаделфіи, Па. и се було причиною великого нещастя. Нафта експльодувала и моремъ поломѣни розôллялась довкруги. Вôдъ сего експльодували прочй великй резервоары наповненй бензиною и нафтою, почали розливатись все дальше и дальше, тай все по дорозѣ палили. Побоювали ся навѣть, що горѣючй рѣки дойдуть до моря и попалять въ пристани кораблѣ. Але працювала сторожа пожарна ей помагавъ хто мôгъ; сыпали тамы и т. п. тай не допустили до сего. Въ часѣ катастрофы згинуло до 20 людей, а понадъ 100 є попареныхъ.

— **Чудне** куря (якъ доносить ґаз. „Волынь“) высидѣла квочка однôй жидôвцѣ въ Житомірѣ (Росія), бо ажь зъ чотырма ногами. Одна пара нôгъ є въ него на звычайнôмъ мѣсци, а друга недалеко хвоста. Се чотыроноге курятко ховає ся, ѣсть добре и бѣгає лѣпше вôдъ своихъ братôвъ и сестричокъ.

— **Поліція** въ мѣстѣ Ню Йоркъ увôльнила оногды зъ дому розпусты молоду и хорошу дѣвчину, котру тамъ хитрощами затягнули и держали мовъ невôльницю. При тôй нагодѣ дойшли, що бôльшу частину дѣвчатъ, такъ въ Ню Йорку, якъ и по иншихъ мѣстахъ вербують до такихъ домôвъ пôдступомъ. Найбôльше трудять ся тымъ жидôвки: они ѣдуть до Европы и туманять дѣвчата, що достануть »добру службу«, або беруть ихъ зъ еміґраційного дому, або розписують въ ґазетахъ, а коли яка легковѣрна злакомить ся на добру плату и службу тай зайде въ такій дôмъ, задержують еѣ силою и не пускають бôльше на свѣтъ божій.

— **Пишуть** ґазеты немовъ бы оденъ анархістъ хотѣвъ передъ кôлькома днями забити папу римского. Однакъ въ рѣшучôй хвили, коли папа бувъ на проходѣ въ своихъ огородахъ, а анархістъ мавъ кинути ся на него зъ-за недалекого корча, злапавъ его папскій сторожь и вôддавъ въ руки поліціи. Рôвно-жь австрійского цѣсаря хотѣли убити, якъ кажуть.

— **Кôлька** майнôвъ, власнôсть Philadelphia & Reading Co. въ Шамокінъ, Па. и околици заштанували роботу въ наслѣдокъ частыхъ дощôвъ. До 3000 робôтникôвъ потеряли тамъ роботу.

— **Екзекуторъ** податковый Брон. Якубовскій, зъ Мушины коло Нового Санча, пропавъ неначе песъ въ ярмарокъ, забравши зъ собою всѣ грошѣ, якй лишь вспѣвъ зôбрати.

— **Новй** 10 короновй банкноты мають въ Австріи вôйти въ курсъ зъ днемъ 2. вересня. Барва ихъ є фіолетова и мають на собѣ дату 31. марта 1901 р. Давня пятки вже стягненй зъ обѣгу.

— **Туча** зъ хмароломомъ навѣстила минувшого мѣсяця село Глубôчокъ въ тернопôльскôмъ пов., Галичина. Вода пôрвала 10-лѣтну дочку дозорця желѣзничого, Юрого, що пасла гуси, и она утопилась. Туча понищила много овочѣвъ, а вода позабирала плоты, мосты, пасѣки и т. п.

— **Себе** и пятеро дѣтей отроѣла нарокомъ вдова Борусова въ угорскôмъ селѣ Св. Иванъ (коміт. Бачка). Кажуть, що учинила се зъ нужды и зъ жалю по мужови, котрый передъ двома мѣсяцями упавъ зъ хаты и забивъ ся.

— **Детективы** высланй зъ Вашинґтону, арештували кôлькохъ урядникôвъ, якй мали надзôръ надъ границею мѣжь Мексикомъ и Сп. Державами. Детективы выслѣдили, що тй урядники давали ся пôдкуплювати и за грошѣ перепускали до Спол. Державъ много Хинцѣвъ (Чайнôвъ).

— **Еміґраційнй** урядники въ Болтиморъ, Мд. задержали 126 еміґрантôвъ, якй приѣхали зъ Европы кораблемъ Hanover. Урядники пôдозрѣвають, що се робôтники спроваджени сталевымъ тростомъ, котрй йшли на мѣсце страйкерôвъ до Пітсбурґъ, Мікіспортъ и пр., а ихъ здогадъ оправдує ся й тымъ, що всѣ они мають білеты ѣзды до мѣсцъ обнятыхъ страйкомъ. Такй самй транспорты скебôвъ мають приѣхати до Ню Йоркъ, Філаделфія и Бостонъ, але всѣ они будуть задержанй и вôдосланй назадъ до Европы.

— **Готельничій** Ґ. Ґрамлей въ Cripple Creek, Colo., застрѣливъ міліонера, властителя копалень золота, коли той прійшовъ до готелю, розпочавъ сварку и ставъ вôдгрожувати ся револьверомъ.

— **Канадійскй** робôтники, котрй працюють по дорогахъ желѣзницѣ C. P. R. ще не закôнчили страйку. Якъ звѣстно, застрайкували они ще 17. червня и трафивъ упертый на впертого. Не хоче попустити компанія, не гадають и они. Компанія не може нѣякъ найти людей и рѣшила ся вже платити вмѣсто $1.25 денно, $1.35, однакъ робôтники вôдповѣли, що наколи не достануть по пôвтора доляра на день, не вернуть до роботы.

— **Испаньскій** панцирный корабель „Amboto“ пôдчасъ мраки зъударивъ ся на захôднôмъ побережу Франціи зъ нѣмецкимъ кораблемъ „Lusitania“ и пробивъ въ его боцѣ таку велику дѣру, що сей до годины пôрнувъ въ морскй глубины. Зъ залоги пот. корабля згинуло 4. морякôвъ.

— **Частй** елементарнй нещастя навѣщували сего року навѣть Сянокъ (Галичина). 38 громадъ навѣстивъ градъ, а вода наробила шкоды въ 48 громадахъ. Староство зарядило ліквідацію шкôдъ.

— **Спіритусова** фірма Кароля Вінтера въ Будапештѣ (Угорщина), добачила, що зъ еи маґазинôвъ пропадає много спіритусу (віски). Пôдозрѣне упало на урядника фірмы якогось Анджелі. Та сей, змѣркувавши, що его пôдозрѣвають, десь щезъ и ажь въ кôлька днѣвъ найшли его трупа въ однôмъ зъ резервоарôвъ наповненôмъ шпиритусомъ. Анджелі вôдобравъ собѣ житє скочивши до резервоару, але ще своею смертію пôмстивъ ся на фірмѣ! Она весь той спіритусъ, де найшли его трупа, мусѣла знищити, на чôмъ понесла 20 тысячь кор. шкоды.

— **Корабель** „Alene“ ударивъ въ ню йоркôй пристани въ малый паровый »бовтъ« и розрѣзавъ его на двѣ части. Чотырохъ людей потеряло при тôмъ житє.

— **Проливъ** крови въ судѣ наступивъ дня 22. м. м. въ мѣсточку Рейнолдсъ, Мисс. Оттонъ Джансонъ стававъ передъ судомъ за зведене дѣвчины. Коли переслухано свѣдкôвъ и два судѣ удали ся до осôбнои салѣ на нараду, залунавъ револьверовый стрѣлъ. Стрѣлено до свѣдка, котрый свѣдчивъ противъ Джансона. Теперь выняли револьверы и пріятелѣ дѣвчины, тай почалась дѣйстна вôйна... Упало до 50 стрѣлôвъ, а якъ вже не стало муніціи и розôйшовъ ся дымъ, вынесено зъ салѣ 4. раненыхъ, мѣжь ними 3. смертельно. Хто давъ починъ до стрѣляня, не знати.

— **Село** Левочу, спишского коміт. на Угорщинѣ, навѣстила велика пожежа. Въ огни згинуло такожь 7 осôбъ, а се стало ся въ наслѣдокъ злои привычки тамошныхъ людей, котрй въ такихъ случаяхъ скорше ратують майно, якъ нещаснй жертвы, обхопленй полумямъ въ горѣючихъ домахъ.

— **Множество** насѣкомыхъ появилось въ пôвнôчно-всхôдной Буковинѣ и бôльша часть огородивины, якъ картофля, огôрки, капуста и пр. упали ихъ жертвою. Тй насѣкомй дуже пажерливй, а селяне, котрй ще такого не бачили, не мають средства, щобы ихъ збути ся.

— **Правительственна** угорска ґазета „Budapesti Hirlap“ донесла немовъ бы заходомъ угорского правительства мавъ бути незабавомъ установленый въ Спол. Державахъ пôвн. Америки греко-католицкій вікаріятъ. На се становище мають выслати о. Евгенія Репака, професора теольоґіи зъ епархіи пряшѣвскои.

— **Передъ** еміґраціею до Ріо Ґранде де Суль (Бразилія) остерѣгають деякй рускй и польскй ґазеты галицкихъ селянъ. Въ сѣй провінціи именно закупило одно нѣмецке кольонізаційне товариство безлѣчь пустарôвъ, и побôчь Нѣмцѣвъ загадує такожь звернути сюда еміґрацію нашихъ людей, щобы тягнути зъ нихъ великій хосенъ зъ розпродажи фармъ.

— **Мѣжь** 1972 слухачами львôвского университету (въ лѣтнôмъ пôврôцѣ 1901) було 944 Полякôвъ, 595 Русиновъ, 402 Жидôвъ, 5 Нѣмцѣвъ, 2 Болгары, 1 Мадяръ, 1 Чехъ.

— **Дефравдацію** на 60 тысячь коронъ выкрыто въ касѣ повѣтовôй въ Перемышлянахъ (Галичина). Директоромъ касы бувъ польскій шляхтичь Заморскій, а касіеромъ Йосель Ґросманъ. Лекшій и проворнѣйшій шляхтичь утѣкъ свѣтами, але тяжкого жидка Ґросмана злапали и замкнули до холодной.

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода"

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ	$2.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA"
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнй грошей дôстати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЄМО.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраєвыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ выдавництвъ.

День Працѣ.

Послѣдного понедѣлка святковано День Працѣ въ 36 стейтахъ Сполученыхъ Державъ. Свято се установивъ конґресъ 28-го юнія 1894 року. Певна рѣчь, що таке свято могло бы причинитись богато до освѣдомленя робôтниковъ, если-бъ тіи-жь мали добрыхъ проводирôвъ, бо въ день той майже нѣхто не працюе, фабрики свѣтять пустками, а робôтники мають дуже добру способôнôсть збирати ся разомъ та радити надъ своимъ добромъ. На жаль, се свято не приносить ще доси сего пожитку для робôтничого люду якъ бы повинно принести. День той сходить звычайно на мало що значучихъ демонстранціяхъ, походахъ, забавахъ, а если и суть где якй мітинґи то бесѣды голошенй на нихъ въ бôльшôй части вмѣсто просвѣчувати ще затемнюють розумъ робôтника. Бесѣдники таки завзывають звычайно робôтниковъ до ощадности, розсудности та згоды зъ капіталістами, а яко одиноке средство до полѣпшеня робôтничои долѣ предкладають лучене ся въ юніи. Тымчасомъ юніи зовсѣмъ не интересують ся політикою, а хочуть спасати робôтниковъ черезъ страйкъ, змовы та мировй переговоры зъ капіталістами. Що средства тй дуже коштовнй и не зовсѣмъ выстарчаючй то рѣчь зовсѣмъ певна и длятого кождый свѣдомый робôтникъ повиненъ старатись, щобы юніи перестали цуратись політики, а противно, злучившись разомъ, сотворили зô всѣхъ своихъ членôвъ величезну політичну партію, партію робôтничу, свѣдому свого положеня и своихъ задачь.

Коли се здѣйснить ся, тогды День Працѣ буде зовсѣмъ инакше выглядати. Тогды на походахъ, парадахъ, забавахъ, мітинґахъ побачимо не згорбленыхъ невôльникôвъ зъ завчасу постарѣлыми лицями, въ бѣдныхъ одягахъ и зô спущеными въ дôлъ головами — але свѣдомыхъ своеи людскои гôдности, здоровыхъ и веселыхъ горожанъ вôльнои републики.

Політичный клюбъ.

»Верѣть другй паперы и ставайте въ той спосôбъ американьскими горожанами« !

Такъ вôдзывала ся и вôдзываесь и теперь »Свобода« до нашихъ людей. Богато вже послухало того голосу и нынѣ нема вже мабуть анѣ одноя бôльшои рускои кольоніи, де бы не знаходило ся досыть поважне число натуралізованыхъ горожанъ. Але чи знаете, чому такъ радило ся и радить ся? Помѣжь иншими причинами и тому, щобы рускй люде, ставши американьскими горожанами, могли голосувати при выборахъ и то на такихъ людей, котрй хотять добра для робôтникôвъ. Нашй люде однакъ переважно понимають свое горожаньске право зовсѣмъ инакше. Хто цѣкавый, най послухае уважно, а я наведу одинъ случай, що, на жаль, не есть рѣдкостію помѣжь нашими людьми, а тогдѣ побачите, чи годить ся се зъ людскою честію, чи нѣ.

Наближають ся выборы. Кумъ Фецьо стрѣчають ся вечеромъ зъ кумомъ Шматкомъ въ салюнѣ и въ розговорѣ кумъ Фецьо каже:

— Куме Шматка, щобы я вамъ сказавъ!

— А що? — пытае кумъ Шматка.

— Выборы йдуть — каже кумъ Фецьо — капнуло бы пару центôвъ, треба щось робити, чейже-жь мы якйсь ситизены!

А кумъ Шматка ино скривить ся:

— Не наша до того голова, куме Фецю, за насъ суть мудрѣйшй. Хиба не тямите, якъ торôкъ ходила поголоска, що Якимъ Хрунь хапнувъ незлый грôшь при выборахъ? Вôнъ и сего року загорне все для себе.

— Нѣ, куме Шматка — вôдрече зъ повагою кумъ Фецьо — гнѣвайте ся або нѣ, але я вамъ гварю чисту правду, що вы не розумѣете ся анѣ крихты на американьскôмъ правѣ. На що мае самъ тôлько Хрунь побирати грошѣ за выборы, коли тои штуки доконаемо мы всѣ. Отъ, знаете, заложимо політичный клюбъ, оголосимо въ анґлійскихъ ґазетахъ, а тогдѣ побачите кôлько то політикерôвъ ажь набивати ся буде до насъ зъ грôшми.

Кумъ Шматка подумавъ трохи:

— Не зла рада, куме Фецю, бодай тому Хруньови попсуемо »бизнесъ«.

Рада въ раду, на слѣдуючу недѣлю скликали мітинґъ зъ всѣхъ горожанъ-Русинôвъ, засновано політичный клюбъ и выбрали урядникôвъ. На тôмъ мітинґу анѣ згадки не було за якою партіею голосувати. Правда, вôдозвавъ ся бувъ оденъ зъ присутныхъ, щобъ люде не свинили ся при выборахъ та за склянку пива або и пару центôвъ не вôддавали своихъ голосôвъ на своихъ ворогôвъ, лишь щобы вôддали свои голосы на кандидата зъ робôтничои партіи, але того голосу не дуже слухали. Єго зациткали другй кажучи:

— Мы тамъ свѣта не перевернемо своими голосами, а такъ якъ дôстанемо грошѣ, то буде можь справити дещо до церкви, або хочь бы обернути ихъ на нашу вспôльну потребу.

И розôйшли ся.

За якійсь часъ одна часть того клюбу дôзнала ся, що ихъ касіеръ взявъ 15 долярôвъ вôдъ політикера. Зъ того пôйшли зъ разу тихй шепты, а дальше нарады по двохъ по трохъ, чи не сховае касіеръ тыхъ грошей для себе. Людей пече, бо, не брешучи, неоденъ мавъ бы охоту бути касіеромъ на той часъ. Що почати? Збирае ся ихъ частина на окремый мітинґъ и выбирають собѣ другого касіера, заклинаючи его, щобъ повѣдомлявъ ихъ про кождый центъ. Новый касіеръ обѣцюе додержати покладеного въ нѣмъ довѣрія и потѣшае зôбраныхъ, що вôнъ буде проворнѣйшій, бо потрафить взяти грошѣ вôдъ кôлькохъ політикерôвъ, а навѣть вôдбере вôдъ старого касіера тыхъ 15 долярôвъ. И додержавъ слова. Йде до старого касіера и жадае звороту грошей. Старый касіеръ, не знаючи нѣчо про новый мітинґъ, не хоче вôддати грошей. Зъ того счиняе ся суперечка, дальше сварка, а вкôнци битка. Слѣдуючого дня стають оба касіеры передъ »скваеромъ«, розказують о що розходить ся, а той, высвинявши ихъ порядно, засуджуе ихъ обохъ на заплачене коштôвъ. Розумѣе ся, що цѣла справа дôстае ся до анґлійскихъ ґазетъ, де нашихъ людей пôдôймають на глумъ, кажучи, що дурный »гунґаръ« продавъ бы за склянку пива свою рôдну маму. Паны капіталісты и другй вороги робôтникôвъ, коли таке перечитають, ажь въ руки плещуть и певно погадають собѣ: »Ще будемо довго панувати та ѣздити безкарно по робôтникахъ, коли мѣжь ними ще така темнота та дурнота«.

Хто се перечитае до кôнця, най застановить ся и розмѣркове, чи годить ся закладати політичнй клюбы на те тôлько, щобъ взявши вôдъ політикера кôлька долярôвъ, запродувати робôтничу справу?

Робôтники повиннй голосувати тôлько за такимъ, що боронити буде робôтникôвъ. С. М.

Хто выгравъ $10.00?

Въ »Свободѣ« зъ дня 25-го августа помѣстили мы загадку и обѣцяли $10.00 тому зъ читателѣвъ, хто загадку розвяже и чіе имя буде вильосоване. Въ сей спосôбъ хотѣли мы довѣдатись о скôлько нашй люде интересують ся такими рѣчами и о скôлько на нихъ реаґують.

Выслѣдокъ показавъ ся досыть слабый, бо розвязокъ прислало всего 35 людей тай то двохъ ажь зъ Галичины; значить, американьскй Русины прислали лишь 33 розвязки. Причиною такъ малого числа розвязокъ есть правдоподôбно тое, що задача, якъ для нашихъ людей, була досыть тяжка, отже неоденъ, що взявъ ся рахувати, недокôнчивъ, замотавши ся въ великихъ »нумерахъ«. Були знову и такй, що хотяй выраxували все до кôнця, то однако-жь не прислали намъ розвязки, бо боялись выставляти себе на смѣхъ, не вѣрили, щобы такъ велика сума могла выйти. Наконець знайшлись такй люде, що вважали сю задачу за штуку (trick), до котрои розвязаня треба доходити також штукою, а не дорогою простого рахунку. Въ кождôмъ разѣ загадка ся выкликала деяке зацѣкавлене помѣжь людьми; примусила людей вправляти ся въ додаваню, а въ однôмъ мѣсци заинтересоване було такъ велике, що чоловѣка вôдгадавшого загадку зъ малою помылкою — краяне мало що не побили! Имъ нѣякъ не могло въ головѣ помѣститись, щобы чоловѣкъ въ протягу 30 днѣвъ мôгъ заробити такъ велику суму!

Розвязка сеи задачѣ така:

ЕЛЕКТРИЧНА ВЕЖА,
котру сей образокъ представляе, стоить майже въ самôй серединѣ выставового плацу въ Buffalo. Зъ верху сеи вежи є прекрасный видъ не лише на цѣлу выставу, мѣсто Buffalo, але и околицю. Але найгарнѣйше выглядае ся вежа вечеромъ, коли неначе горить вôдъ електричного свѣтла.

Русинъ заробивъ:

1-го дня	1
2 „ „	2
3 „ „	4
4 „ „	8
5 „ „	16
6 „ „	32
7 „ „	64
8 „ „	128
9 „ „	256
10 „ „	512
11 „ „	1024
12 „ „	2048
13 „ „	4096
14 „ „	8192
15 „ „	16384
16 „ „	32768
17 „ „	65536
18 „ „	131072
19 „ „	262144
20 „ „	524288
21 „ „	1048576
22 „ „	2097152
23 „ „	4194304
24 „ „	8388608
25 „ „	16777216
26 „ „	33554432
27 „ „	67108864
28 „ „	134217728
29 „ „	268435456
30 „ „	536870912
Всего заробивъ	$10,737.418.23
Англикъ заплативъ ему	1,500.000.00
Зôставъ ему довженъ	9,237.418.23

Добру розвязку прислали: В. Гришко, Mahanoy Plane, Pa., О. Прозора, New York, N. Y., К. Кирчôвъ, Jersey City, N. J., С. Кисѣльовскій, Olyphant, Pa., И. Гунька, Section Burdett, Alta., Канада и П. Лурнякъ, Pittsburg, Pa.

Дня 3. септембра о 5-ôй по полудни вôдбулось льосоване въ присутности умысной на се комісіи. Вылъосовано имя О. Прозоры, зъ Ню Йорку, а надгороду въ сумѣ $10.00 пôслано ему таки того самого дня.

Въ найблизшихъ числахъ подамо знову яку загадку до розвязки нашимъ читателямъ.

Дописи.

17. Серпня, 1901 р. (15).

З України.

Якось недавнечко один з великорозумних петербурских що найінтеллегентнійших людей, від безділля тиняючи ся по усіх усюдах, ненароком забрів і у Полтаву. Його аж вразила Полтава своєю, як на його погляд, некультурностию; а знаете в чому він вбачив ту некультурність? Зроду віку не догадаете ся!

Він виголосив свої вражіня в одній з щонайбільших петербурских часописях »Новое Время«, написавши там про Полтаву, що йому і не снило ся, щоб у Росиї та було б таке глухе, некультурне місто, та ще й ґубернське. в якому навіть урядові люди, як поліциянти й інчі балакають усюди, на вулиці навіть, по хахлацькому! — Диво, — казав той розумник — що цивілізация до хахлів ще не то, конула ся!... то б то інчими словами вимовити, що Україна ще, як він сподівав ся, не змосковщила ся зовсім а все ще е Україною. І Боже! Чого тільки не роблять оттакі культурні і цивілізовані петербурскі д бродії (а вони всі там такі). щ б »культуровати і цивілізувати« нашу нещасну неньку по свойому! Яких тільки способів вони до того не прикладають! Школи у нас московські, книжки попускають народови читати тільки московські, вчителів по школах садовлять тільки Москалів. Архиреї всюди по Україні і не то що Москалї, а навить кацапи. Ці архиреї всією мічю намагають ся всі парафії заповняти своїми попами, дияконами і дячками, яких вони перетягають з своеї »матушки Расеї«.

Семинариї духовні напі тільки задля того і істнують, щоб московщити нашу духовну молодіж. Боже упаси, який небудь учень попадеть ся там з українською книжкою! Боже упаси! Митю його за те геть за пороги аж в три потилиці вишвирнуть, як щонайпоганійшу вівцю з отари. В інчих семинариях, то навіть за вимовлене рідне слово у балачці звичайній з товаришами карають: Нарешті з наших семинарий виходять звичайно не пастирі, не проводирі Христової науки, а здирщики, глитаї темних людей, яких вони оббирають, як тільки можуть і яких ще в більшу і в більшу темноту заганяють. Нарешті наш благочестивий нарід, (про благочестие якого і вся істория його сьвідчить), робить ся безбожним, безвірним, а через те з своею темнотою і до безкраю неморальним. Або-ж, що найкраще, нарід починае шукати інчої собі віри, а з нею й інчих собі пастухів. З'явила ся штунда*), яка все більше і більше захоплюе собі адептів. Але ж горе і штундистам! Кацапи архиреї а з ними й увесь уряд катують штундистів, мучуть, на голгофту їх виводють! Видали закон, що штундисти належать громадський смерти, то б то вони рішають ся всіх людських належностів що до громадського житя, окрім того їх судять, засаджують і мучуть по тюрмах, засилають на Сибир і в інчі далекі азіятські краї. Ще й того мало! Всякими способами настрочують темних їх собратів, селян мучити штундистів і їх бють, катують, свої-ж брати, свої-ж односільці до смерти закатовувають, заслугуючи тим ласки і користи від кацапів. Днями тільки ось деякі з більше ліберальних часописів оголосили, що в одному селї Полтавщини шистирйох чоловіків штундистів, коли ті зібрали ся собі в хатї і читали евангелие купно, селянський уряд на чолї з волостним старшиною (війт) прийшли до них, зачали їх катувати і всіх позабивали до смерти! Люди добрі! Зауважте, що таке в нас дієть ся у XX. віці і скажіть собі, та й всім, та й нам, чи культурні вони ті люди, які доводять, ба примушують навить людей робити з подібними собі оттаке!?

Українець.

*) Під штундою тут треба розуміти не лиш саму штунду, але і всі другі споріднені з нею секти. — Ред.

Зъ Waterbury, Conn.

Хтось тамъ сказавъ, що цареславнй борителѣ — а може лѣпше бурителѣ — ширять деморалізацію. Я тому не довѣрявъ, бо на власнй очи сего не бачивъ; але повѣривъ, якъ змѣривъ. Отъ въ нашôмъ мѣстѣ не жіе богато Русинôвъ, але всѣ заходились добрѣ зъ собою, хоть деякй зъ Угорщины а деякй зъ Галичины. Та вôдъ минувшого року дôсталисьмо мѣжь себе пару цареславныхъ. Ихъ ґенераломъ ставъ Теодозій, после американьскои метрики: Джовъ, а ему до помочи за команданта бувшій фелеберъ войскъ австріяцкихъ, Михайло. Всѣхъ разомъ головъ цареславныхъ тôлько, що на одной руцѣ пальцѣвъ. Я-бъ про нихъ и не писавъ, если-бъ они справдѣ були православнй, але бо то лишь на »ґамбу« они православнй, а на дѣла кривославнй.

Отъ послухайте. Джовъ родомъ зъ Устя руского, полишивъ въ краю жену и дѣти, а ту жіе собѣ зъ другою. Двѣ доньки спровадивъ до Америки; зъ нихъ одна ще ввôйде, але друга — кажуть — задивилась на тата и стала мамусею. Коли тато православный, то чому бы и донечцѣ такою не бути! Якъ такъ, най буде такъ, але все таки я собѣ гадавъ, що й цареславнй христіяны и знають любити ближного. Нашъ Джовъ старавъ ся ту заповѣдь Христа выконувати практично, вôнъ вже довшій часъ въ Америцѣ, знае трохи по анґлицки, отже помагавъ краянамъ въ выштукованю роботы, але зъ такои любови, що за се казавъ собѣ платити, бо нѣбы вôнъ хоть ще не »басъ« правдивый, але зъ »басами« знае ся. И такъ вôдъ Михайла Стаха, зъ Чарного взявъ $11.00, а вôдъ Данька Чопяка зъ Грабу $23.00 и $8.00 на пропôй. Що се не першина для Джова такъ по православному поступати, то певно. Тай въ тôмъ ще не бѣда. Але бачите, щобъ то бувъ за бизнесъ для него, якъ бы тй люде робили все? Тому по короткôмъ часѣ вôнъ знавъ покрутити такъ, що краянôвъ »высаковили«, а на ихъ мѣсце шукавъ вôнъ новыхъ робôтникôвъ. Такъ сталось и зъ згадаными двома хлопами, по кôлькохъ дняхъ потратили роботу. Та жаль стало имъ ихъ грошей и при помочи лоера хотѣли пошукувати тй грошѣ на Джовѣ, але правдивый басъ довѣдавъ ся о тôмъ и Джова выкинувъ зъ шапы. Та що-жь зъ того, що Джовъ стративъ роботу, коли люде попри роботу потратили и грошѣ! Чи се православіе?

Хто на цареславіе перейде, то повиненъ не лишь паплюжити народнôсть та вѣру свого рôдного тата и мамы, але въ насъ власно лишь се за цѣль свою уважають. А вже якъ котрый мае двѣ жены, або мавъ »штерну« при австрійскôмъ войску, то ту побирае ся бути попомъ. Отъ нашй цареславнй мають близько въ Ансоніи церковцю и батюшку зъ пôдъ самои Москвы, але они тамъ часто не ѣздили; шкода центôвъ на тренъ — каже — лѣпше въ дома помолитись, а за центы выпити палюнки... — якои декотрй зъ нихъ нѣколи не цурались. Тожь бачите, збирались до дому Мих. Дем. на омшу; Джовъ бувъ за батюшку и сидячи коло стола читавъ зъ службы божои те, що пôпъ читае въ церкви, а Мих. Д. зъ другими за дяка. На чôмъ омшу кôнчили, чи на винѣ и хлѣбѣ, чи на висцѣ и ковбасѣ, не знаю. Досить, що такъ робили, на що я готовъ приставити свѣдкôвъ. Але мимо того цареславнй готовй таки сказати, що цареславіе не деморалізація!

Джовъ вже забравсь до Ансоніи за роботою. Хвала Богу, тамъ знайде своихъ и собѣ по дѣламъ подôбныхъ борителѣвъ найправдившои вѣры. Ч.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА."

Хотячй приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядникôвъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:
REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

Въ мѣсяцю Августѣ б. р. приступили до „Р. Н. Союза" слѣдуючй новй члены:

	Число въ гол. книзѣ:
Passaic, N. J.	
Шершень Василь	148
Glen Lyon, Pa.	
Крайнякъ Йосафатъ	327
Charleroi, Pa.	
Чуликъ Василь	277
Mahanoy Plane, Pa.	
Бабякъ Иванъ	2198
Кѣцакъ Грицъ	2199
Plymouth, Pa. Нове брацтво. — „М. Р. Н. С."	
Басенчакъ Петро	2199
Петрилякъ Стефанъ	2200
Сѣрковскій Мих.	2200
Покривчакъ Юрко	2201
Дворожнякъ Матѣй	2201
St. Louis, Mo.	
Копча Марія	2202
Слота Димитрій	2202
Trauger, Pa.	
Хома Тимко	737
Rhone, Pa.	
Лазаръ Иванъ	2204
Далѣвска Анна	2204

Scottdale, Pa.	
Сидорякъ Ив.	2205
Тузъ Грицъ	2205
Савчакъ Митро	2206
Тиханичь Митро	2206
Солонинка Петро	2207
Breslau, Pa.	
Таньчакъ Мих.	2207
Блажина Момко	2208
Whitney, Pa.	
Гнатковичь Василь	2208
Simpson, Pa.	
Орникъ Петро	2209
Барна Юрко	2209
Марчикъ Грицъ	2210
„ Васко	2210
Венґринъ Петро	2211
„ Микола	2211
Семанякъ Микола	2212
Бодньовичь Назаръ	2212
Витякъ Антонъ	2213
Фиґель Онисій	2213

(Дальше буде.)

Безъ вступного до „Р. Н. Союза“ буде приниматись членôвъ въ мѣсяцю Октобру с. р.

Д. Пирчь, секретарь

НОВИНКИ.

Дôстане безплатну пораду.

Кождый, хто мае яку справу до суду въ старôмъ краю, и напише до головного уряду Руско Народного Еміґраційного Дому въ Америцѣ на адресу: REV. N. PIDHORECKY 76 GRAND STR., JERSEY CITY, N. J.

Руско-Народ. Еміґраційный Дôмъ мае свого руского адвоката въ краю.

— **Ситуація** сталевого страйку не дуже змѣнилась. Вправдѣ минувшого тыждня ходила поголоска, що страйкеры въ Milwaukee хотятъ назадъ вернути до роботы, але поголоска ся доси не оправдалась. За те въ Duquesne, Homestead и Braddock многи робôтники зôстали зъорґанізованй, а деякй навѣть застрайкували.

— **Втопивъ** ся молодый, 18 лѣтный хлопець Я. Полоневичь зъ Прайсбурґа, Па. минувшого понедѣлка. Небôщикъ пôшовъ зъ кôлькома товаришами до поблизького ставу ловити рыбы — упавъ неосторожно въ воду и для браку помочи утонувъ.

— **Скаженый** песъ покусавъ на Throop, Pa. кôлькохъ людей ще въ юлію с. року. Люде сй удали ся сейчасъ до лѣкаря, котрый повышалювавъ имъ раны и здавало ся, що небеспеченьство минуло. Тымчасомъ въ 7 тыждневъ пôзнѣйше оденъ зъ покусаныхъ, Русинъ, именемъ Мих. Митерко дôставъ симптомы скаженины и умеръ середъ найстрашнѣйшихъ мукъ минувшого понедѣлка. Небôщикъ мавъ 27 лѣтъ, походивъ зъ села Якубянъ, спискои столицѣ на Угорщинѣ и бувъ членомъ »Єдноты«. Полишивъ жену и 2 дрôбныхъ дѣтей.

— **Jack Winters,** що вкравъ золота вартости 280 тысячь доляровъ и потôмъ признавъ ся — зôставъ засудженый на 15 лѣтъ вязницѣ.

— **Страшний** лѣсовй огнѣ зробили въ Росіи шкоды около 50 міліонôвъ доляровъ. Кажуть, що около 250.000 акрôвъ лѣса знищивъ огонь, а 187 сѣлъ и мѣсточокъ знищивъ въ части або цѣлковито. Бôльша часть огнѣвъ була дѣломъ пôдпалячѣвъ.

— **Многи** люде думають, що рôдъ людскій слабне, карловатѣе, жіе коротше якъ давно. Тымчасомъ се неправда. Статистика показуе намъ, що коли передъ 1890 рокомъ люде жили пересѣчно 31 лѣтъ и одну десяту часть року, то за остатныхъ 10 лѣтъ жили люде пересѣчно 35 лѣтъ и двѣ десятыхъ частей року. На 100.000 людей умирало на запалене легкихъ 192, на сухоты 190, хоробы серця 134, хоробы почокъ 84, на рака 60, запалене мозґу 42, дифтерію 34, тифоѣдъ 34, зô старости 54. Се лишь деякй важнѣйшй хоробы на якй люде умирають, але показало ся, що за послѣдныхъ 10 лѣтъ число умираючихъ на тй хоробы зменшилось, особливо число умираючихъ на сухоты зменшилось о 55 людей на 100 тысячь въ порôвнаню до того, скôлько умирало 10 лѣтъ тому назадъ.

— **На кару** смерти засуджено недавно въ Испаніи католицкого попа за убійство рôдного вôтця. Нелюдъ сей, парохъ въ однôмъ зъ тамошныхъ сѣлъ, дуже часто сваривъ ся зъ старымъ батькомъ; врештѣ рѣшивъ збути ся его. Въ той цѣли розпустивъ по селѣ чутку, що батько збожеволѣвъ и мусить его вôдвезти въ мѣсто до дому божевôльныхъ. Въ дорозѣ однакъ отроѣвъ старого, а щобы трупа нѣхто не пôзнавъ, выбравъ ему очи, порѣзавъ цѣлого, розбивъ каменемъ голову и закопавъ въ лѣсѣ. Коли вернувъ до села, почавъ кождому зъ уданымъ жалемъ розповѣдати, що его отець померъ въ шпиталю, а навѣть вôдправивъ Службу Божу за упокой его душѣ. Та мимо того цѣлый злочинъ выявивъ ся, попа покликали передъ судъ и засудили на кару смерти. Не помогли навѣть заходы епископôвъ и архіепископôвъ, щобы королева помилувала злочинця, для сего, що бувъ попомъ. Королева не мала милосердія для такого нелюда — и засудъ выконано.

— **На** цѣлой кули земскôй жіе теперь 8 міліонôвъ 679 тысячь жидôвъ. Зъ того найбôльше припадае на Европу, бо 6 міліонôвъ; въ Азіи и Америцѣ жіе ихъ по 800 тысячь, въ Африцѣ 600 тысячь, а въ Австраліи 19 тысячь.

— **Выссали.** Въ полудневой Росіи надъ Дономъ и Донцемъ селянки займають ся ловлею піявокъ, що приносить имъ не малый заробокъ. При ловлѣ піявокъ треба неразъ стояти кôлька годинъ въ водѣ, причѣмъ піявки чѣпляють ся нôгъ и высисають кровъ. На дняхъ якась селянка зъ Каменьского стояла у водѣ довше якъ звычайно, абы налапати бôльше піявокъ. Пôдчасъ працѣ піявки обсѣли еѣ ноги и выссали тôлько крови, що женщина зомлѣла. Вибѣгла ще на берегъ и ту упала безъ памяти, але притôмъ розбила горнець зъ піявками. Піявки злѣзли ся до нещасной и выпили зъ неи всю кровъ. По кôлькохъ годинахъ побачено опухлу селянку безъ знаку житя, а лѣкарска помôчь на нѣчо не здала ся.

— **Близь** мѣсточка Fairville, N. Y. выскочивъ зô шинъ желѣзничій поѣздъ, переповненый пасажирами. Двохъ подорожныхъ, котрй ѣхали въ першôмъ ваґонѣ, погибли, а 30 выйшло зъ рожными ранами и потовченями.

— **Міліонового** обманьства допустивъ ся Макаровъ, членъ дирекціи »Доньского банку« въ Москвѣ (Росія) при помочи директора Любарского. Макаровъ здисконтувавъ векслѣвъ на 1,200.000 рублѣвъ, крôмъ того заставивъ всѣ паперы товариства въ державнôмъ банку и пропавъ. Директора Любарского увязнено.

— **О. Гр. Грушка,** бувшій православный священникъ въ Old Forge, Pa. и редакторъ »Свѣта«, обнявъ парохію въ селѣ Турчинцѣ, Волыньскои ґуберніи (Росія).

— **Хиньскій** урядъ приславъ 6 молодыхъ хлопцѣвъ зъ колеґіи Пеи-Йонґ въ Кантонъ до універзитету каліфорнійского въ Сан-Франциско, щобы тй-жь познакомились зъ американьскою методою научаня.

— **Всѣхъ** мешканцѣвъ въ Венезуелѣ есть 2,444,816, зъ тыхъ 2 міліоны не знають нѣ читати нѣ писати.

— **Скаменѣлй** дерева залягають просторонь 8 квадратовыхъ миль въ Аризонѣ. Дуже краснй оказы сихъ деревъ можна бачити такожь на выставѣ въ Buffalo, N.Y.

— **О. Ант. Изай** обнявъ парохію въ Wilkes-Barre, Pa.; о. Викторъ Поповичь, бувшій парохъ въ Old Forge, обнявъ парохію въ McAdoo, Pa.

— **Лиса** корова, червонавои масти, пôдъ черево бѣла, такъ само бѣлй заднй ноги по колѣна и хвôстъ до половины; оденъ рôгъ зломаный на 4 цалѣ, другій закривленый; вымя мае дуже велике и выгнуте; на передной лопатцѣ зъ правои стороны бѣла звѣзда — пропала убогому чоловѣкови. Хто бы чувъ, бачивъ або знае, де обертае ся така корова, зволить ласкаво дати знати о тôмъ на слѣдуючу адресу: Maciej Mróz, Priceburg, Pa.

Школьный фондъ.

На школьный фондъ прислали въ августѣ б. р.:

О. М. Подгорецкій	$2.10
Вже квітована сума	203.00
Разомъ	$205.10
Дня 27. августа выплачено Михайлови Курилѣ зъ Elmira Heights, N. Y. студентови на Lehigh University запомогу въ сумѣ	$50.00
Фондъ школьный зъ днемъ 30. августа выносить	$155.10

Ант. Бончевскій, касіеръ.

Календарь на р. 1902.

Не забувайте, що за 2 мѣсяцѣ мае выйти Календарь »Р. Н. Союза« на р. 1902.

Тожь всѣ братства, що належать до »Р. Н. Союза« зволять чимскорше поприсылати списы своихъ урядникôвъ, залучити $1.00 и подати вôдповѣди на слѣдуючй пытаня: 1) коли заложене; 2) кôлько мае членôвъ; 3) кôлько маетку; 4) кôлько ситизенôвъ?

Братства не належачй до »Р. Н. Союза« могуть дати свôй адресаръ такожь до Календаря пôдъ такими самыми условіями, якъ бізнесмены т. е. за першій цаль $1.25, а за слѣдуючй по 50 центôвъ за цаль.

Всѣхъ нашихъ бізнесменôвъ упоминаемо, щобъ спѣшились зъ оголошенемъ. За $1.25 буде оголошене на 1 цаль и Календарь дармо. Се дуже дешево, якъ нѣгде.

Образки церковь, школъ, братствъ и т. д. присылайте.

Хто хоче стяти аґентомъ для збираня адвертайзментôвъ и продажи нашихъ Календарôвъ, зволить зголоситись на понизшу адресу.

Во всѣхъ справахъ взглядомъ Календаря належить писати до предсѣдателя »Р. Н. С.« на адресу:

Rev. A. Bonchevskey,
10 May Str. — ANSONIA, CONN.

Дещо з історії
російской православної місиї в Америці.

III.

From "San Francisco Chronicle", May 26, 1889.

Arch-Priest's Murderers Identified.

The wrath of heaven seems to follow the sacrilegious burning of Russo-Greek Church.

Since the flames so nearly destroyed the white fronted temple at 1710 Powell Street, sensational developments and disclosures have been made, and yet the end is not. The Chronicle has already told the story of Arch-Priest Paul J. Kedrolevanski's misterious death. (See Chronicle June 23, 1878.) — Yesterday new facts came to light more particularly as regards the causes that led to the arc'-riest's tragic taking off, the identification of the murderers and the story of their flight and escape

When Arch-priest Kedrolevanski came to San Francisco with his wife from Sitka, he was well received by both clergy and the laity of the Greek church in this city. He was reputed to be a man of rare talents, of noble aims and high moral purp ses. Previous to his coming here he had been in fav r of seperating church and state, and looked upon this movement as a future blessing for the government and people of his native land. His ideas for the separation of church and state, did not meet with the approval of his fellow clergymen in the bishopric of Alaska, and this was the first question upon which the inmates of the bishop's house failed to agree.

The arch-priest was not long in America before with his own eyes he discovered great abuses in Alaska. He soon realized the ill treatment of natives by the fur monopolies, and the poor management of the Russian churches, and later, when he took up his residence in San Francisco, his eyes were opened to matters which filled his soul with sorrow, amazement and disgust. He knew that the Alaskan custom of priests receiving furs in payment for sacraments had been in vague for 150 years, and he realized the want on the many isolated islands of church discipline and religious attention. He conceived the idea of purchasing a schooner, and converting it into sort of floating bethel or house of worship. From hi friends he received some money toward this end, opened negotiations for the purchase of a vessel. His plan was to seperate the teachings of Christ in Alaska from abuse of natives, robbing, licenti usness and riotous living He wanted the sanction of the Holy Synod in this proposed movement of reform, and to that end prepared papers that were to be sent to St. Petersburg. In these documents he sought to show the importance of his movement, the urgent need of reform, and necessarily was called up n to inform higher authorities of the condition of affairs here. The documents charged immorality, and recited the wrongs of the Alaskans at the hands of American corporations.

This was the condition of affairs upon the night of June 17, 1878. Upon that evening Archpriest Kedrolewanski called at the store of a well known merchant on Montgomery Str. The merchant was his friend and confidant. To him Kedrolevanski showed the documents, and said that his life was in danger because of the papers which he was about forwarding to St. Petersburg.

— "Kedrolevanski". — said the merchant to a Chronicle reporter last evening, — "was afraid of his life. Not only was he in fear of his colleagues, —but of the Alaskan fur corporations. I remember it was a bright moonlight night, but he was afraid to leave my store, and after I had read the papers I accompanied him two blocks and left him near his room at the corner of Washington and Kearney Streets. I had noticed two men following us, and recognized them as Amosoff and Gudatoff, Russian tramps, whom I had seen in my store and about the town. As I left the archpriest they caught up with him. That was the last time I saw Kedrolevanski until the following day, when he lay dying in the city prison. In a few moments after I left him that night the fatal blow was struck. At Coroner's inquest the documents and papers shown me by Kedrolevanski were missing, and were never afterward found. They were certainly stolen by the two assassins."

The Coroner's inquest over the remains of the dead archpriest was held a week after the victim was assaulted. The feeling among the Russian and Greeks of the city was strong against Father Kovregin, who was known as an enemy of Kedtolevanski. In fact several witnesses at the inquest gave testimony that pointed suspiciously at Kovregin as the instigator of the crime. Kovregin too, had been handled without gloves, in the documents prepared by the archpriest, and which disappeared on the night of the assault. Father Nicolas Kovregin was charged with the most bestial crimes and all manner of licentiousness. One of the witnesses connected the clergyman with the disappearance of the documents. Despite these facts the coroner failed to elicit very much testimony as to the documents. There was more or less talk at that time, — "that the jury had been corrupted", — but, nevertheless the verdict was, — that Kedrolevanski came to his death at the hands of persons unknown. Within a week after the inquest father Kovregin went to Oak'and and from there to Los Angelos. When he finally returned to San Francisco he tarried only for a time. To-day he is said to live in England. Vlademir Welitski, who was Russian Consul General in this city at that time, and who was an important witness in the case, was long since recalled to Russia. Deacon Krezanovski, a friend of Kovregin, is now in Siberia. Bishop John was recalled to Russia. Mindeleff, a former roommate of Kedrolevanski, has long since disappeared. Joseph Blumberg, an acquaintance of the arch-priest, is no longer here. Thus, of these who knew the archpriest few remain. The work of covering of the trail of the assassin and suppressing the true story of the murder has been well done, even at an outlay of many thousands of dollars. At the end of eleven years the truth is coming out, and the mystery of Arch-Priest Paul J. Kedrolevanski's murder is a mystery no more.

Протоєрея убійники утожнені.

Пімста неба здаєсь сьлідуе за богохульним спаленем російско-грецкої церкви.

Від часу, коли огонь майже знищив з білим фронтом святиню на Powell Street, 1710, пороблено сенсацийні відкритя та досліди. Та все тому еще не конець. The Chronicle оповідала вже історию таємничої смерти протоєрея Павла І. Кедролеваньского (диви Chronicle, June 23, 1878). Вчера нові факти вийшли на яв більш докладно, а то, що ся тичить причин, що привели до трагічного скону протоєрея, що до утожненя убійників і істориї їх утечи.

Коли протоєрей Кедролеваньский прийшов до San Francisco з своєю подругою з Сітки, духовеньство і народ в тім місті приняли його радо. Він мав славу чоловіка з талантом, благородних намірів і високих моральних цілей. Перше, нім він сюди прийшов, він стояв за розділом церкви від держави, і уважав сей рух, як будуче благословеньство для ряду і народу в його ріднім краю.

Його ідеї про розділ церкви від держави, не поділяли його товариші-священники в диецезії аляскиньскій, і се була перша справа, що до котрої не було згоди між жителями в епископскім домі.

За недовгий час свого побуту в Америці протоєрей зобачив на свої власні очи тяжкі надужитя в Алясці. Він скоро замітив, що монополії футрові не добре обходять ся з тубульцями, та лиху управу російскими церквами, а потім, коли він замешкав в San Francisco, його очи зобачили много такого, що наповнило його душу болем, зачудованем і відразою.

Він знав, що аляскиньский звичай священників брати футра в заплату за тайни тревав через 150 років, і він поняв потребу церковної дісціплїни і релігійної опіки на многих відокромлених островах.

Йому прийшла гадка купити плахтярку, і зробити з неї пливаючу каплицю або дім молитви. Від своїх приятелїв дістав він на се трохи грошей, тай торгував судно. Його наміром було відділити науку Христа в Алясці від обманованя тубульців, рабівництва, розпусти і непорядного житя. Для сеї наміреної реформи він хотів санкції святійшого Синоду, і задлятого зладив письмо, що мало бути вислане до Ст. Петербурга.

В тім письмі він старав ся доказати важність свого наміру, пекучу потребу реформи і конечно мусів поінформувати висші власти о тутешних відносинах. Письмо говорило о неморальности і вичисляло кривди Аляскинців, які сї терпіли з рук американьских корпораций.

Так стояли справи під ніч 17. юнія 1878. Вечером того дня протоєрей Кедролеваньский прийшов до склепу одного добре звісного купця на Montgomery улици. Купець був його приятелем і повірником. Йому показав Кедролеваньский документи і сказав, що його жите в небезпеченьстві задля писем, які він мае вислати до Ст. Петербурга.

»Кедролеваньский«, сказав купець до репортера ґаз. Chronicle остатного вечера, »бояв ся о свое жите. Не тілько бояв ся він своїх товаришів, але і аляскиньских футрових компаній. Я памятаю, що тогди була ясна місячна ніч, та він бояв ся опустити мій склеп, і прочитавши письма, я відпровадив його два блаки і лишив його коло його станції на розі улиць Washington і Kearney. Я замітив, що за нами йде двоє люда, і пізнав в них Амозова і Ґудатова, російских волоцюг, котрих я бачив в своїм склепі і у місті. Як я опустив протоерея, они прилучились до него. В послідне бачив я тогди Кедролеваньского аж до слідуючого дня, коли то він лежав близький смерти в мійскій вязници. В кілька хвиль після того, як я його лишив тої ночи, фатальний удар зістав завданий. Підчас слідства коронера документів і паперів, які мені показував Кедролеваньский, не було і ніколи їх відтак не знайдено. Їх певно вкрали два убійники.

Сьлідство коронера над тлінними останками протоєрея, відбулось в тиждень після того, як він упав жертвою напастників. Росияне і Греки в місті виражались остро против отця Коврєгіна, о котрім знали, що був неприятелем Кедролеваньского. Се факт, що кількох сьвідків при росправі подали сьвідоцтво, що вказувало на Коврєгіна, як побудителя до злочину. Коврєгіна теж описав без рукавичок протоєрей в своїх документах, котрі згинули в ніч, коли його нападено.

Отець Николай Коврєгін був обжалований о найбільше зьвірскі злочини і о всілякого рода розпусту. Оден сьвідок злучив священика з зникненем документів. Помимо тих фактів судя слідчий не потрафив витягнути много сьвідоцтва дотично документів. В тім часі було більше або менче бесіди про те, »що судії були підкуплені« — та помимо того видано осуд, що Кедролеваньский втратив жите з рук незнаних людей. В кілька днів по росправі отець Коврєгін пішов до Oakland, а звідти до Los Angelos. Коли-ж вкінци вернув до San Francisco, то бавив лиш недовго. Тепер, кажуть, він жие в Анґлиї. Володимир Веліцкий, що був тогди російским конзулем ґенеральним в тім місті, і котрий був важним сьвідком в тій справі, давно відкликаний до Росиї. Диякон Крежановский, приятель Коврєгіна єсть тепер в Сибіри. Епіскопа Івана відкликано до Росиї. Мінделєв, давнійший сожилець Кедролеваньского, давно зник з виду. Йосифа Блюмберґа, знакомого протоерея, давно тут нема. Так отже, з тих, що знали протоерея, мало хто зістав. Діло покритя сліду убійників і затушованя правдивої історий убійства зроблено досконало хоч і коштом многих тисяч долярів. На кінци одинайцятого року правда виходить на верх і тайна убійства протоерея Павла І. Кедролеваньского не есть більше тайною.

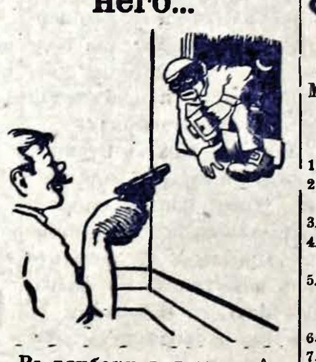
Руско-американьска народна пѣсня.

XXIII.

Добре въ Америце як іде робота:
Заробим си, напіем се, не біе мя псота.
Облечем ся яко пан, седнїм себе на диван
Годинка мі клапка.
Станем горі, закурим си файку кукурічну,
Обуем си в пекне ціжми, пуйдем на спацірку.
По месце сї прехадзам, ніхто мі ніч не згаджа,
Вшецко в порядку мам, вшецко би мя то цешило,
Лем то една ме вец мерзї,
Же мам жену младу в краю,
Хто мі ей внудзе?
Але я си розвеселїм, як згаднем за пейду,
Жи я ей дацо пошлем — не будзе мац внуду.
Десят таляри ґаздови — петнацт до салону,
То невтрацім еще звишим з того.
Як я пошлем пар сто златих до краю родзіне,
Тям се вшицке зачудую, скадзи мі так ідзе.
Людзе се старайо, же пенезї не майо, же мі легко іде.
Попробуй ти милый краян в Америце робіц,
Теди повіш жене, дзецом, же то кревавотне.
Цалком сом зогнувани од глави до пети,
Сухей нітки немам цалей, сїли докладам,
На све здраве ніч не дбам,
Лем кед роботу мам.

Записав Дмитро Сидоряк, в Ансонії, Конн.

Нездоровй для него...

Въ глубоку и темну нôчь дôставъ ся злодѣй до мешканя фармера, котрый спавъ собѣ сномъ блаженныхъ. Злодѣй обшукавъ цѣлый дôмъ, розбивъ куферъ, взявъ грошѣ и вже хотѣвъ утѣкати вôкномъ, коли въ тôмъ фармеръ прокинувъ ся. — Маю непрошеного гостя — шибнуло въ него въ головѣ, въ однôй хвили хопивъ за револьверъ, прицѣливъ ся и крикнувъ до злодѣя:

— Гей, містеръ, не спѣшѣть ся! Въ додатку до моихъ грошей я вамъ дамъ еще піґулку на прочищене — въ видѣ револьверовои кульки... Она въ дорозѣ на другій свѣтъ придасть ся для васъ лѣпше, якъ грошѣ!«

— Охъ, паночку — вôдповѣвъ злодѣй (змѣркувавши, що утѣканкою вже нѣчого не зробить) — можете собѣ вôдобрати свои грошѣ, мене набити и дати до арешту, лишь не гостѣть тыми піґулками! Я маю досвѣдъ на своѣй шкôрѣ, що они для мене дуже нездоровй...

Чалый.

ВСЯЧИНА.

Мертве море.

Мертве море лежить около 25 миль на полудневий всхід від Єрусалиму. До него вливають ся води ріки Йордану з півночи і ріки Веді-ел-Сеіб з полудня. Всі води що вливають ся до сего моря суть мягкі і сьвіжі, але вода самого моря є остра, солона. Подорожні що звиджували се море, кажуть, що вода єго є дуже пекуча для очей, носа навіть уст. В кождім ґалоні сеї води находить ся около 3½ фунта ріжних солей. Соли ті без сумніву походять з великих скал, що творять берег, рівно-ж кусні чистої сірки видно на березі і притикаючій до него долині. Сила тих домішок (солей і сірки) збільшаєсь через стале парованє води, котре покриває ціле озеро свого рода мракою. Вода з мертвого моря тяжша від звичайної морскої більше як о одну десяту часть. Звідси походить, що на ній дуже легко пливати. Оден учений, іменем доктор Рабинсон, що не знав зовсім перед тим пливати — плавав по сій воді, сідав, лягав, а навіть ходив по ній. Фактом єсть, що плаваючий по мертвім морю не годен втримати ніг під водою.

Давнійше вірили, що в мертвім морю не живе жадне сотворінє, та що птахи перелітаючі понад него падають неживі у воду. Новші досьліди подорожних показали, що се не зовсім правда; деяки подорожні стріляли дикі качки плаваючі по тім морю, між тим як бекаси, куропатви, жайворонки, голуби і заяці подибують ся на березі, а в болоті сего моря відкрито 18 родів низших сотворінь. Море є 46 миль довге, а єго найбільша широкість виносить около 10 миль. Оно є розділене на дві части півостровом або раменем, що вистає з всхідного берега; води на північ від півострова доходять глубини 1,300 стіп, на полудне від него-ж суть місця плиткі.

Найбільше уваги гідною річею єсть мабуть те, що море се лежить страшно глубоко, бо 1,212 стіп низше від моря середземного, та не має нігде відпливу, замкнене само в собі. Так чудної формациї нема нігде в сьвіті.

В полуднево-західній стороні озера находить ся гора Хашур-Усдерм. Є она пару миль довга и около 300—400 стіп висока а складає ся з камінної соли, з верху покрита ґіпсом і вапняком.

Лютенант Линч, член американьскої виправи, так описує їзду сим морем: »Дув холодний, північний вітер, коли ми вийшли на море зі сторони ріки Йордану. Ми хотіли їхати на захід, але сильний вітер робив всі наші усилія в тім напрямі безуспішними. Вітер сильнійшав а филї підносились чим раз висше. Вода, що падала на поклад або на нас, сейчас випаровувала і лишала по собі малі кришталики соли. Вода, скоро лиш впала на тіло, котрого з нас, справляла сверблєнє, але найгірше пекла она в очи.

Ми не годні були посуватись вперед нашими тяжко наладованими човнами, тим більше, що вода била о саме судно мов великаньскими молотами, наші одяги покрились солею, а уста, носи і очи свербіли страшенно.

Ми були приготовані на найгірше — думали навіть, що прийдесь ночувати на озері. Тимчасом коло 6-ої години вітер нараз притих і вода успокоїлась. Тепер ми поплили без жадної трудности по поверхности мертвого моря, котрого води майже не подавались під вагою нашого судна.

— ЯПОНІЯ, ся невелика азійтицка держава задивляє всѣхъ своимъ скорымъ поступомъ. Не лишь число людности взросло сильно (15 проц.) за послѣднихъ 11 роковъ, але также промыслъ, гандель и вагальна просвѣта. Въ протягу 14 лѣтъ число пр. компаній взросло зъ 400 на 2000, а ихъ капиталъ зъ 5 на 122 міліоновъ єнъ. (єн — 88 цнт.) Число гандльовыхъ компаній взросло зъ 650 на 4000, а капиталъ зъ 9 на 300 міліоновъ. Число школъ и школярôвъ такъ само сильно поднеслось, бо коли 1889 р. ходило дѣвчатъ до школы лишь 8 тысячь то 8 лѣтъ позанѣйше ходило ихъ вже 32.000. Дѣтей въ звычайныхъ школахъ збôльшилось о цѣлый міліонъ (зъ 3 на 4) также въ короткôмъ лишь часѣ, а числа ґазетъ за 17 лѣтъ збôльшилось 8 разы. Словомъ Японцѣ цивілізують ся не на жартъ. Вправдѣ політичні ихъ права ще не дуже великі, въ всенародныхъ выборахъ бере участь лишь оденъ міліонъ (на 44 загального числа мешканцѣвъ) людей, але вже и въ тôмъ напрямѣ слѣдно реформы. Въ мѣсцевыхъ выборахъ вже бере участь 2 міліоны Японцѣвъ, коли недавно право голосованя мала лишь четверта часть сего числа. Рôвно-жь заведено представительство меншости, а въ теперѣшнôмъ соймѣ лишь каждый четвертый посолъ є шляхтичь, а прочі люде »прості«.

Просьба

до всѣхъ Братей Русиновъ и Славянъ, о ласкавый даръ, на маючу ся построити нову церковь изъ твердого матеріяла въ Устью русскôмъ (на Лемкахъ въ Галичинѣ). Прибѣгнути къ сей умилительной просьбѣ, поводують тіи обстоятельства: 1. Устье русске есть осередкомъ Лемковщины, той пôдбескидской стороны, изъ котрой найбôльше нашихъ Русиновъ-Лемкôвъ въ Америку выемигровало. 2. Въ тôмъ селѣ при церкви тамошней, дуже старой и малой, ôтбываются рôкъ-рôчно два отпуста. 3. Суть призволены ярмарки. 4. Єсть тамъ почта, постерунокъ жандармеріи, и неодолгій часъ прибуде стація желѣзницѣ и пр. Тое все наведенное, каждого наглядно переконуе, що въ такой мѣсцевости, где есть бôльшій приплывъ чужосторонныхъ людей, доконче потребна есть и красна церковь, яко оплôтъ, для пôддержаня народности русской, и вѣры нашой святой по восточному обряду.

Извольте Братья Русины, своимъ щедрымъ подаяніемъ, сему богоугодному и патріотическому дѣлу, прійти въ помôчь, а устроите собѣ памятникъ въ благодареніе Богу небесному, за всѣ Єго добродѣйства. Доброохотні пожертвованя, най изволять Братья Родимцѣ, вручати въ каждомъ плейзѣ на ту установленому безплатному колектору або впростъ на мою адресу. Благодарячи вже напередъ щедрыхъ дателѣвъ русскимъ словомъ »Спаси Бôгъ« — остаюсь съ сердечнымъ поздоровленіемъ для всѣхъ.

REV. TH. OBUSHKEVICH
Russian Cath. priest,
P. O. Box 4.
MAYFIELD, Pa., Lack'a Co.

Въ редакціи „Свободы" можна купити слѣдуючі книжки:

	цнт.
Рускій букварь	25
Читанка для II. клясы	30
Читанка для III. клясы	40
Читанка для IV. клясы	50
Библія мала	30
Библія велика	50
Руско-англійскій провôдникъ	50
Маруся, оповѣдане	25
Коли ще звѣрѣ говорили	40
Лисъ Микита	50
Наші звѣрята	10
Робінзон Крузо	25
Народні казки ч. I.	25
Народні казки ч. II.	25
Рускій спѣванникъ	40
Новомодный спѣванникъ	15
Молитвенникъ для дѣтей	10
Народный рускій молитвенникъ	30
Народный руск. молит. (лѣпша оправа)	40
Пѣснословець	45
Молитвенникъ	$1.20
Молитвенникъ (лѣпша оправа)	1.60
Хвалите Господа	1.20
Хвалите Господа (лѣпша оправа)	1.80
Образки для дѣтей за оденъ	1 ц.

Хто замовляє повызшї книжки мусить прислати заразомъ и грошѣ. Безъ грошей нѣкому книжокъ не высылаемо.

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN
Гавр. Дзядыкъ, предсѣд.; Ст. Собѣнъ, заступникъ предсѣдателя; Г. Горбаль, секретарь, 130, Main str., Derby, Conn.; Ил. Глива, заст. секр.; А. Пôдбережнякъ, касієръ, Д. Сидорякъ заст. кас., М. Пôдбережнякъ капитанъ; оп. хорыхъ: Петро Карпякъ въ Ансоніи и Яцко Качмарчакъ въ Дерби; Ст. Петровскій дверникъ; А. Горбаль секр. Союза. Box 320. Derby Conn. Въ Waterbury фі.ія: Д. Демяновичь пред. И. Констанкевичь секр.

УРЯДЪ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИЛІИ въ SCRANTON, PA.
Демко Лешко предсѣдатель, М. М. Югасъ записникъ, Стеф. Масляръ касієръ, Семанъ Чипакъ контрольеръ, Андр. Виляцкій секретаръ. Листы адресовати до секретаря А. Виляцкого, Warren Str. No 8.

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.
Иванъ Червѣнка, предсѣдатель; Мацей Єндрекъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гардый, секретарь, Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Кужденій, записникъ; Петро Єленьовскій касієръ.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUGER, PA.
Ив. Фарнякъ, предсѣдатель; Ал. Семанецкій, мѣстопред.; Т. Ґривна, секретарь; М. Берецкій, касієръ; контрольоры Д. Грицко и М. Ющакъ; дверникъ Пор. Подолякъ. Мітинги вôдбувають ся кожду другу недѣлю по першôмъ въ гали церковнôй.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:
О Варпха предсѣдатель, И. Щелецкій заступникъ, Варт. Дурнякъ сєкретарь, Титъ Дубець заступникъ, Анд. Драганъ касієръ, А. Телехъ заступникъ, С. Радко контрольоръ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубянскій, Иванъ Снякъ, И. Павелчакъ, А. Сивикъ. С. Скирпанъ дверникъ, Д. Фешь заступникъ, Г. Микулякъ капитанъ.

Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.
Пв. Сончишакъ предсѣдатель, Ив. Вошякъ заступникъ, Спир. Горощакъ касієръ, П. Завада секретарь, Анд. Шпрохъ писаръ, Ос. Дзюрпчко опѣкунъ хорыхъ. Вас. Кретъ дверникъ. Мітинги вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-ôмъ. Заложене 21-го февруарa 1900.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

готельничій
на River St., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво має,
Повні склянки доливає.
Є цигара, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

Одинокій

ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску въ Northampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.

Тôлько до него удавайте ся, а вôнъ всѣхъ красно и туньо обслужить.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы єго певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ має ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

Щобы за мною довго не шукали, проте подаю до вѣдомости новимъ пріятелямъ и знакомымъ, що я перепровадивъ ся вôдъ Рединского дима и маю теперь готель на Market Str.
ТЕОДОРЪ ХОМЯКЪ,
готельничій въ Mt. Carmel, Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшї и найтаншї напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

C. M. HATHAWAY,
аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.

Колектує також грошѣ за рентъ. Має два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.
ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

CHRISTIAN SCHMIDT,
203 W. Coal Str.
Shenandoah, Pa.

САЛУНИСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ!

Я утримую на складѣ найлѣпшій напитки, якъ темпереційну соду, джиндерейлъ, саспрела, пиво въ бутелькахъ бѣле и червоне, вайсъ біръ и портеръ.

Аку салуністы спробуйте, а переконаете ся!

ОДИНОКІЙ ПРАВДИВЫЙ

въ Америцѣ
РОСІЙСКІЙ СОРТОВАНЫЙ
—ЧАЙ—
...пôдъ назвою...
„САМОВАРЪ".

Спроваджуєсь сюда просто через Сибиръ и продаєсь тôлько въ готовыхъ запломбованыхъ пачкахъ для охороны любителѣвъ доброго чаю передъ фалшованємъ або продажею не стоячихъ нѣчого мѣшанинъ.

Чай розсылаємо по цѣлôй Америцѣ, если хто пришле десяту часть цѣны на задатокъ въ стемпахъ (почтовыхъ маркахъ) а решту заплатить при полученю пакунка C. O. D. Цѣна 60 цнт., $1., $1.50 $2.20 за фунтъ.

Чай въ пачкахъ ¼, ½ и однофунтовыхъ.

На пересылку почтою просимо всегда долучити 10 центôвъ бôльше за кождый фунтъ.

RUSSIAN BAZAAR
341 E. 10th Str.
NEW YORK CITY.

P. V. OBIECUNAS,

1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

Має банкъ, заложеный въ 1894 р. Продає шифкарты на всѣ корабельні лініи дуже тано.

Посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Мешкає 4 „блоки" вôдъ рускои церкви на „Савт-Сайдъ." — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а попирати свого. — Розмовите ся зъ нимъ по руски.

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Выробляє бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ,
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Ба-а-а, а се що?

Въ Ню Йорку выробляють Русины дуже добрі а тані юніові сиґара. Русины и всѣ рускі бизнесмены замовляйте у свого, а не жидôвске дрантє, що нѣчого не варта. Пишѣть на адресу:
John Parylak & Co.
406 E. 72 Str., New York City.

PATENTS

promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Fairest terms ever offered to inventors. PATENT LAWYERS OF 28 YEARS' PRACTICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.
Write to **C. A. SNOW & CO.**
PATENT LAWYERS,
Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

B. J. Keogh.

Продає всякі напитки темперенційні, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНІ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГІ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

Гавріилъ Малинякъ
Ґуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броваровъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

— ВЪ ГОТЕЛЮ —
GUS MILLER,
716 Carson Str.
S. S. Pittsburg, Pa.

достанешь всегда велику склянку свѣжого пива, добру перекуску, найлѣпшу палюнку — — — — —

Готель отвореный день и ночь.

Перекуску свѣжу можна достати въ каждôмъ часѣ.

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучші напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональ, цигара дуже добрі.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

O. Murdza & Bros

46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЬ.

Сторъ заосмотреный найлучшими товарами, спроваджоваными впростъ зъ першорядныхъ складôвъ. Живить вôнъ майже всѣхъ Русиновъ въ Mt. Carmel. Продає также майнерскі одяги и посылає грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Выкаймає также „керичи" на похороны, крестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный еще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумні Русины належать до тои компаніи, купують зо свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою $2000.

Заряджає нимъ:
Теодоръ Федько

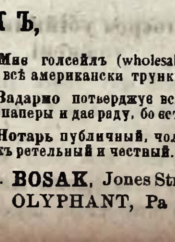
МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылає грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.

Продає шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.

Продає такеты колѣйовi до Ню Йорку.

Продає правдиву крайову палюнку и вино.

Має голсейлъ (wholesale) на всѣ американски трунки.

Задармо потверджує всякі паперы и дає раду, бо есть

Нотарь публичный, чоловѣкъ ретельный и честный.

M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ нокоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякі потрбні рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскі и звычайні.

Посылає также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала єму способнôсть стати добрымъ лікаромъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Має также свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрі и помочні лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляє книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясені. Также робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґарантує.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна достати такъ горячі якъ и зимні перекуски. Поґравы прилагоджені на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремі комнаты для родинъ. Найлучші вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливі напитки. Цѣна дуже мала.

Выробляє братскі машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылає даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

— ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ —
ВАСИЛЯ ТУРКА
на Сторджисъ, Па.

Продає свѣжі трунки и добрі цигара. Має также галю — на весѣля и другі забавы.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мой!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашь? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкає рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ,
146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякі убраня мужескі складно и дешево.

Хто у него замовить убранє, нѣколи того не пожалує.

Columbia Brewing Co.

Найлѣпше пиво, вайсбіръ, портеръ и ейлъ. У насъ роблять лишь тї, що належать до юніи.

Офисъ: 110 South Main Str.
SHENANDOAH, PA.

Юрко А Прокоповичь,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.
— Галя на митинґи и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa